

ŁÓDZKIE Echo WIECZORNE

Numer pojedynczy 20 gr.

Redakcja: Zawadzka 1. Administracja: Piotrkowska 11. Telefony: 38-28, 228 i 229.
Redakcja otwarta od godz. 8 rano do 4 po poł. Administracja czynna od godz. 8 rano do 7 wiecz. bez przerwy.
Redaktor lub jego zastępca oraz dyrektor wydawnictwa przyjmują od godziny 1 do 3 po południu.

Wychodzi o godz. 2-iej po poł.

Nowa Palestyna na Białej Rusi.

Żydzi mają pierwszeństwo przy podziale ziemi.

34.000 kandydatów skorzystało już z przywileju.

Klub białoruski protestuje tylko przeciw Polakom osadnikom.

Z niezwykłą gorliwością i pośpiechem władze sowieckie przeprowadzają obecnie żydowską kolonizację rolną na terenie Białorusi.

Nowy kodeks rolny, zatwierdzony w drodze ustawodawczej 21 lutego r. b. obdarzył żydowską mniejszość narodową na Białorusi pierwszeństwem przy podziale ziemi z państwowego funduszu rolnego.

Fundusz ten wynosi ogółem około 600 tysięcy dziesięcin.

Specjalna komisja rolna dla spraw kolonizacji żydowskiej zarejestrowała do dnia 15 maja r. b. ogółem 6.830 rodzin żydowskich, czyli około 34.000 osób, które zgłosiły się o przydział ziemi.

Obeznanych jako tako z rolnictwem jest w tej liczbie około 23 procent. Pozostała przeważająca większość chwytą się ziemi „na próbe”.

Materiałny stan wszystkich przedstawia się bardzo oślakanie.

Urzędowe obliczenia wykazują, że przeciętnie każda z rodzin przystąpić może do gospodarstwa z kapitałem 100 rubli. A rząd nie obiecuje kredytów.

Sowiety liczą jednak na pomoc zagranicznych organizacji żydowskich. Świadczą o tem 4-ty punkt dekretu o kolonizacji, brzmiący: „przyznaje się prawo komi sji rolnej porozumiewania się z zagranicznymi organizacjami w celu uzyskania

środków pieniężnych dla uruchomienia żydowskich gospodarstw rolnych”.

Do tej chwili przydzielono ziemię 750 rodzinom żydowskim.

Nadmienić należy, że żydzi stanowią około 10 procent ludności Białorusi.

Wyjątkowe uprzywilejowanie ich przy rozdawnictwie ziemi nie spotkało się z protestem rdzennie białoruskiej ludności

W Rudzie Pabjanickiej.

Panna Iksińska: Może mi pan nałożyć robaka na haczyk?
Pan Zecki: Boję się, żebym się przy tej okazji sam nie złapał na paniąską wędkę.

Przemysł łódzki przeciw 100 proc. dodatkowi na kanalizację.

W swoim czasie podaliśmy wiadomość że Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości zaprotestowało przeciwko podwyższeniu dodatku od podatku od nieruchomości do 100%, wysuwając szereg argumentów natury prawnej i ogólnej. Obecnie także przedstawiciele przemysłowców wystąpili do województwa z memorjałem żądającym anulowania uchwały rady miejskiej w sprawie podniesienia dodatku do podatku od nieruchomości do 100 % jako bezprawnej. Przemysłowcy protestują w swoim memorjale, podobnie jak to uczyni-

li właściciele nieruchomości, przeciw zwalaniu ciężarów budowy kanalizacji na jedną warstwę, wysuwają zarzut przekroczenia uprawnień, albowiem dopuszczalnym jest jedynie dodatek 25% i stwierdzają, że rezultaty osiągnięte przez Magistrat nie odpowiadają zużytemu na inwestycje sumom.

Istnieje prawdopodobieństwo, że województwo ze względów formalnych uchwałę magistratu anuluje. Obecnie memorjał został przez województwo przesłany magistratowi w celu wypowiedzenia się.

Pożar w 10 pułku artylerji.

Dziś o godzinie 11-iej wskutek krótkiego spięcia powstał pożar w koszarach 10 pułku artylerji przy ul. Berzego. Pierwszy

i drugi oddział straży natychmiast zjawily się na miejscu i pożar stłumiły w zarodku. Szkody nieznaczne.

Żydzi nie chcą się uczyć polskiej historii i geografji

Dziwne stosunki w harcerstwie żydowskim.
Rozmowa z p. ministrem St. Grabskim.

„Moment“ z dnia 27 bł m. zamieścił rozmowę posła-sjonisty J. Wygodzkiego z Wilna z ministrem St. Grabskim. P. Wygodzki pisze:

— Powiedziałem p. Ministrowi, że rozporządzenie Kuratora Wil., aby w żydowskich szkołach średnich i seminarjach wkładano historję i geografję w języku polskim, — jest dla żydów prawdziwym nieszczęściem, gdyż... „świadczy to, że się dąży stopniowo do przekształcenia żydowskiej szkoły naprzykład (?) na polską, żeby z żydowskości pozostał tylko sztyld”.

P. Minister znowu ze swej strony mówił między innymi:

— Oba żydowskie seminarja nauczycielskie w Wilnie znajdują się w stanie antyhygienicznym, a poza to wykłady są tam prowadzone w wysokim stopniu antypedagogicznie. Gdyby to były polskie szkoły, tobym je od razu zamknął.

„Minister z bardzo wielkim naciskiem poruszył sprawę harcerstwa żydowskiego, oskarżając je o bliską łączność z komunizmem“. Poza to jest ono niemoralne pod względem płciowym. „Minister ma na to dowody”.

Osobliwe zaś harcerstwo...

34 MILJONY NA FLOTE SOWIECKA.

eningrodzki frust budowy okrętów państwowe zakłady metalurgiczne, mikołajewskie i odeskie otrzymały zamówienia na budowę okrętów na sumę 34 miliony rubli. Zamówienia te powinny być ukończone w roku 1927. (T).

Giełda

Pierwsza przedg. warszawska.

Belgia	24,02
Holandja	208,70
Londyn	25,25
Nowy-York	5,17
Paryż	24,66
Praga	15,41
Szwajcaria	100,92
Wiedeń	73,10

Druga przedg. warszawska.

Dolar	5,27
-------	------

Tendencja b. mocna.

Przedgiełda gdańska.

Złoty	98,00
Warszawa	98,10
Dolar	5,18
Przekaz na Warszawę	5,20

—:s:—

Za progiem dwóch lat historii teatru.

Na marginesie wysiłków dyr. Kazimierza Wroczyńskiego.

Zakończywszy sezon „Szoferem Archibaldem” teatr Łódzki zamyka swe podwoje na kilka tygodni.

Nie przerwie się jednak gorączkowa i intensywne prace, gdyż do połowy września teatr musi się wewnętrznie najzupełniej przeobrazić — remont gruntowny umożliwi usunięcie wielu braków i stworze nie miłego wnętrza.

Wybudowane zostaną według planów architektonicznych wybitnego artysty-dekoratora p. Frycza, szerokie schody na pierwsze piętro do eleganckiego foyer. Przebudowie i odświeżeniu ulegnie cały gmach. Tak, że u wrót przyszłego sezonu Łódź będzie miała teatr, który pod względem estetycznego wyglądu zaspokoi najwybredniejszy nawet gust Łódzkich snobów i plutokracji.

Zamknięcie bieżącego sezonu jest nie tylko zakończeniem okresu wyjątkowej pracy zespołu artystycznego, okresem „ogórków” i wypoczynku, ale i zakończeniem dwuletnich wysiłków dyrektora Kazimierza Wroczyńskiego.

Z tego właśnie względu należy wysiłki te na tak bardzo niewdzięcznym łódzkim gruncie podkreślić i uwydatnić. Stanowią one bowiem pewien okres w historii rozwoju teatru Łódzkiego i pod tym kątem trzeba je rozpatrywać.

Gdy dyr. Kazimierz Wroczyński przybył przed trzema laty do Łodzi i objął we spół z p. Janem Pawlowskim teatr Łódzki instytucja ta znajdowała się w stanie zupełnego upadku.

Poprzednie dyrekcje, z wyjątkiem jednego tylko Zelwerowicza, bezplanowością poczyniła i niskim poziomem teatru odzwyczaiły zupełnie publiczność łódzką od uczęszczania na przedstawienia. Przyjął się wówczas powszechnie obyczaj jeździć na do Warszawy na premiery, a szary tłum kontentował się kinami.

Chodziło bowiem o przelamanie niechęci i nieufności wśród szerokich mas inteligencji łódzkiej i o wykazanie, że teatr Łódzki posiadający świętą trad. z czasów Wołowskiego i Gawalewicza rozwijać się może świetnie i pracować intensywnie.

Niedostateczne zrozumienie okazały początkowo władze miejskie, które na wysiłki te spoglądały pod kątem widzenia fiskalnego.

P. Kazimierz Wroczyński potrafił zgrupować grono wybitnych sił artystycznych.

P. Irena Solska, Stanisława Wysocka, Jan Bonecki, Pawłowski, Krasnowiecki, Leszczycki i in, umożliwili podjęcie intensywnej pracy.

Dano w pierwszym sezonie kierownictwa dyr. Wroczyńskiego szereg sztuk i komedji, a niektóre widowiska należały do tak udanych, że ściągnęły i zainteresowały nawet reprezentantów świata teatralnego Warszawy i Krakowa.

W repertuarze teatru przeważały komedje, co wytłumaczyć sobie można łatwo specyficzną psychiką Łódzian i ich słabym wyrobieniem teatralnym.

Powoli zaczęto uczęszczać do teatru, a jedną z wybitnych zasług dyrekcji było faktyczne odrodzenie piękna w wystawie sztuk, za co w pierwszym rzędzie wyrazić należy uznanie pp. Kudewiczowi i Wodyńskiemu.

Pomimo tych wysiłków sezon zamknął się został dość znacznym deficytem.

Dyr. Wroczyński podjął inicjatywę stworzenia w jednym z parków miejskich teatru letniego, co przez zarząd miasta przyjęte zostało z uznaniem.

Przedstawienia teatru letniego odbywały się w specjalnie wzniesionym w parku im. Staszica według planów arch. Szenberga, pawilonie i cieszyły się uznaniem publiczności.

Sezon bieżący rozpoczął się pod mniej pomyślnymi auspiciami, pod znakiem zaścioju gospodarczego i kryzysu w przemyśle, który ciężkim brzemieniem przytłoczył Łódź. Z tych może względów praca zespołu nie mniej intensywna, niż w sezonie ubiegłym, nie dała przecie tak widocznych rezultatów.

Nie poprawił sytuacji teatru cały szereg zarządzeń i wzmożona akcja pracy: frekwencja w teatrze spadać zaczęła z za wrotną wprost szybkością.

W miesiącach jesiennych ujawniła się potrzeba udzielenia wydatnej pomocy ze strony miasta, co powtórzyło się w kilka miesięcy później.

Rzucając okiem na okres dwuletni

wysiłków dyr. Wroczyńskiego nie można nie dostrzec doniosłych zmian, które dziekim tym wysiłkom się dokonały.

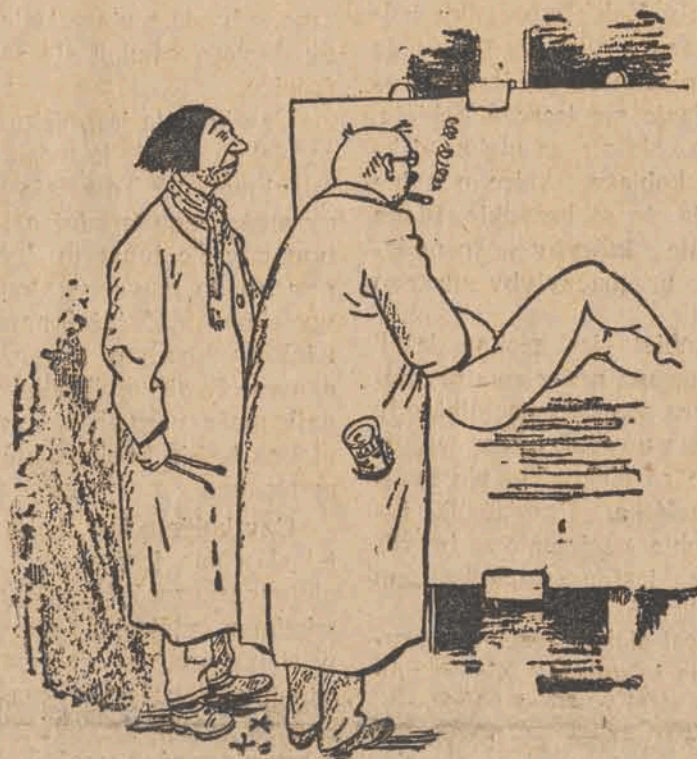
Utorował on poprostu drogę swym następcom, przebił chiński mur przesadów i uprzedzeń, które w społeczeństwie łódzkim nurfowały i ułatwił pracę dyr. Szyfmanowi który z ołuchą zabiera się do dzieła.

Dwuletni okres nie minie bez śladu w historii rozwoju teatru Łódzkiego, ponieważ zapoczątkował on doniosły zwrot w tych dziejach.

To też dzisiaj należy z uznaniem podkreślić niesłabnącą energię i twórczą pracę p. Kazimierza Wroczyńskiego.

M. K.

U artysty malarza.

Gość: Niechże mi kochany pan powie, jak można się ze sztuki wyżywić...
Malarz: To właśnie cała sztuka...

Pod rozkazami tajemniczych ludzi.

W drodze z Sebastopola do Odessy.
Sowiecki statek Utris i kontrrewolucyjni pasażerowie.
Podróż pod rewolwerami. — Przyjazd do Warny.
Pod skrzydła Mikołaja Mikołajewicza.

Pisma rosyjskie opisują nadzwyczajną przygodę, jaka się wydarzyła sowieckiemu parowcowi Utris, który jechał przez Morze Czarne z Sebastopola do Odessy.

Utris należy do sowieckiego towarzystwa okrętowego i pełni regularną służbę na Morzu Czarnym. Pewnego dnia odbywał zwykłą drogę z Sebastopola do Odessy, jadąc oczywiście pod flagą sowiecką. Kapitan statku, który jakiś czas z początku podróży był na swoim stanowisku koło Perekopu oddał komendę swojemu zastępcy kapitanowi Ipanow, sam zaś udał się do sali jadalnej, aby wraz z podróżnymi spożyć obiad.

Zaledwie jednak zasiadł do stołu, rzucało się na pokład i do salonu dwunastu ludzi ubronionych od stóp do głów. Grożąc rewolwerami załodze i pasażerom kazali wszystkim nie stawiać sprzeciwu, podnieść ręce do góry. Następnie jeden z nich zwrócił się do kapłana i rozkazał mu, aby pod grozą utraty życia, natychmiast zmienić kierunek jazdy i zamiast do Odessy, jechał do Warny w Bułgarii. Jednemu z marynarzy udało się wymknąć nieopstrzeżenie i dojść do miejsca, gdzie były złożone rewolwery. Jakież było jednak jego zdziwienie, gdy zobaczył, że wszystkie broń znikła.

Wobec tego kapitanowi i jego załodze

nie pozostało nic innego, jak poddać się rozkazom tajemniczych ludzi. Pasażerów pozamykano w kabinach. Marynarze pod grozą skierowanych do nich rewolwerów musieli stanąć do roboty. Kapitanu zmuszono do objęcia komendy i skierowania statku do Warny.

Po kilku godzinach, gdy statek znajdował się już koło Mangalii, uzbrojeni ludzie ściągnęli flagę sowiecką, a na jej miejsce zawiesili carską flagę rosyjską. Wówczas dopiero wytłumaczyli kapitanowi, o co i gdzie. Oświadczyli mu, że są oficerami tej armii carskiej, walczyli w kontrrewolucyjnej armii Kołczaka, wskutek czego bolszewicy nałożyli na ich głowę wysoką cenę. Musieli więc opuścić Rosję i powzięli plan, aby to uczynić na tej drodze.

Gdy władze portowe w Warnie zauważyły statek jadący pod flagą carską powzięły podejrzenie, że jest to jakiś podstęp sowiecki i dały nawet kilka strzałów armatnich. W końcu kapitan zdołał wytłumaczyć całą sprawę i wszystkich dwunastu oficerów wysadzono na ląd. Okazało się że wszystkie papiery i dowody osobiste maja w zupełnym porządku, jada oni do Paryża i tam mają zamiar oddać się pod opiekę wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza. Utris pozbywszy się niepożądanych pasażerów odjechał do Odessy.

O czem myśli prasa polska?

„Rzeczpospolita” wytyka rządowi, że toleruje niesłychane insynuacje „Kattowitzer Zeitung”, zarzucającej szeregowi urzędników konsularnych olbrzymie nadużycia na szkodę skarbu oraz że milczy, za miast przedstawić zaniepokojone opinie publicznej istotny stan rzeczy.

Niemiecka „Kattowitzer Zeitung” zamieściła artykuł pełen drwin i ironji o naszych wysokich urzędnikach. Rumieńce wstydu wystąpiłyby czlowie kowi na twarz, gdyby twierdzenia organu niemieckiego miały polegać na prawdzie. Myśmy doniesieniem „Kattowitzer Zeitung” nie wierzyli i dlatego zajęliśmy w tej sprawie stanowisko wyczekujące. Sądziłismy, że nie minie 24 godzin, a rząd wobec ciężkich oskarżeń roześle przez urzędowa agencje sprostowanie, a redaktora niemieckiego pisma pociągnie do odpowiedzialności. Ponieważ jednak rząd w tej materji głosu nie zabrał i gazeta niemiecka nie uległa konfiskacie, czujemy się zniewoleni podać do wiadomości opinii publicznej ciężkie oskarżenia przeciwko naszym wysokim urzędnikom, oczekując odpowiedzi Rządu.

„Kattowitzer Zeitung” twierdzi więc, że kierownik biura Konsulatu polskiego w Nowym Jorku Marski sprzeniewierzył 50.000 dolarów, urzędnik naszego Konsulatu w Lipsku niejaki Bogucki sprzeniewierzył 120 tysięcy marek złotych. W Konsulacie w Essen jeden z naszych urzędników 40.000 złotych a w Konsulacie w Hamburgu niejaki Skierski sprzeniewierzył 30000 zł. Kasjer naszego Konsulatu w Wrocławiu niejaki Adamczewski „odłożył” sobie 55.000 mk. zł. „Kattowitzer Zeitung” twierdzi, że w generalnym Konsulacie polskim w Monachjum i w Berlinie nie wszystko jest w porządku i że szczególnie w Berlinie urzędnikom Konsulatu trzeba się opłacać. Tyle donosi pismo nie mieckie o rzekomych złodziejstwach naszych urzędników.

Niestety głosu rządu do chwili obecnej nie słyszeliśmy i z tego można by wnioskować, że wiadomości podane przez pismo niemieckie polegają na prawdzie.

Opinia publiczna musiałaby się domagać, aby żelazną miotłą oczyszczono no urzędy nasze z niepożądanych i nieuczciwych jednostek. W każdym razie społeczeństwo ma prawo domagać się od rządu, aby w tej sprawie zajął stanowisko i powieścił zaniepokojonej opinii publicznej, czy podane wiadomości przez pismo niemieckie polegają na prawdzie.

„Kurier Poznański” zwraca uwagę na wielkie niebezpieczeństwo jakie grozi nam z powodu niewykonania przez nasze władze przepisów o wysiedleniu niemieckich optantów.

Optanci niemieccy wyjeżdżają naogół z Polski w nikłej liczbie. Najwidoczniej liczą na jakieś nie dające się przewidzieć okoliczności, które ich mają uchronić przed przymusowym wydaleniem.

Dzieją się przytem rzeczy zgoła nie prawdopodobne, trudne zdawałoby się do uwierzenia.

Oto do krajowych władz bezpieczeństwa, do urzędów starościńskich i wojewódzkich wpływają tysiące wniosków polskich wyraźnie polskich w których obywatele Polacy zabiegają w sprawach optantów niemieckich i proszą władze polskie o udzielenie zezwolenia tym optantom niemieckim na dalszy ich pobyt w Polsce. Są wnioski, opatrzone setkami podpisów.

Mamy poważne podstawy do wyrażenia obaw również pod adresem władz polskich. System wszak idzie zgóry. Od grubej zwierzyny aż do małych płotek w urzędach prowincjonalnych. Wystarczy jakiś błahy powód, aby Niemcowi przedłużyć termin pobytu, poczynić mu różne ułatwienia i t. p.

Władze polskie muszą bezwarunkowo trzymać się litery traktatu. Wszyscy optanci Niemcy muszą bezwarunkowo w terminie opuścić Polskę, a jeśli w terminie nie wyjadą, tedy muszą nastąpić wydalenia przymusowe. Jd tego nie może być żadnych odchyień, żadnych wyjątków.

